

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΔΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

• Ειας ήσας έγγινται δρα
δεκτή πάσις δε φέρεται την
άλληται - ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλάσσα έχει τους φυ-
σικους της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΣΤ' .

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 26 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1908 ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘΜ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 315

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κ. ΚΡΟΥΜΠΑΧΕΡ. Οι συχρονίτες του Μαστριώτη.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΑΑΜΑΣ. Δειλοί καὶ σκληροί στίχοι.
(Η προσευχή μου—Τὸ καράβι).
Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ. Λέγοι κι' 'Αντίλογοι (Τὸ Σου-
λιωτόπουλο—Η Σουλιωτοπούλα—Η Σουλιώτισσα—Σου-
λιώτες κι' 'Αρσενίτες—Η Στρανομά—Τὸ Σούλι).
ΜΥΡΙΕΛΛΑ. Φιλικὰ γράμματα.
Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ. Θεατρικά — Έπιθεώ
ρηση.
ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΣ. Οι κοινότητες (τέλος).
Γ. ΑΒΑΖΟΣ. Στὸ Κάδο (συνέχεια).
Κ** 'Απὸ τὸν ἔων κύρω—Η Τίγνη καὶ η 'Επιστήμη.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Βαση—Δάκη.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΟΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΕΣ ΤΟΥ ΜΙΣΤΡΙΩΤΗ

Στίς «Αθῆναι» (23 Οκτωβρίου 908, σελ. 1,
στήλ. 2) δημοσιεύθηκε ή ξέροισθη δήλωση τοῦ κ.
Κρούμπαχερ:

Τὴν μακροσκελῆ ἀπάντησιν τοῦ τακτικοῦ
καθηγητοῦ κυρίου Μιστριώτου («Αθῆναι»
ἀρ. 2.158), ἡ δοποία ἐπανάλαμβάνει τὰ ἔδια χω-
ρᾶς νὰ ἀνακαλέσῃ, δὲν καταδέχεται νὰ συζη-
τήσω, φειδόμενος τοῦ χώρου τῆς ἐντίμου ἐφη-
μερίδος διῶν καὶ τῆς δύομοντῆς τῶν ἀναγνω-
στῶν. «Ἐν μόνον παρατηρῷ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ
ἀρρεφού ἀναφέρει δ. κ. Μιστριώτης, ως κύρων
ἐπιχείρημα, τὸ δοποῖον παρακάτω ἐμμεταλλεύ-
ται ἐναντίον μου, τὴν ἐπομένην φράσων. «Ο
σοφὸς ἀνὴρ (δῆλ. δ. Krumbacher) ἐπιδυμεῖ
ἔνα ταπεινωθῆ ἡ γλῶσσα τῶν 'Ελλήνων εἰς
δουλικήν, δῆλος παρασκευασθῆ εἰς Σλαυακήν
δούλωσιν, καὶ μυκητηρίζει τὴν μεγάλην θέσην
τῶν 'Ελλήνων ἐν σελ. 491 τῆς μεταφράσεως
τῆς γραμματολογίας. Δὲν ἥσαν οἱ χείριστοι
τῶν 'Ελλήνων φίλοι ἐπεῖνοι, οἵτινες τὴν ἀνά-
κτησιν τῆς Κωνσταντινούπολεως ἐθεάρησαν
ὡς τὴν ἀλληλητῆν ἀρχῆν τῆς 'Εθνικῆς δυστυ-
χίας. Διότι μετ' αὐτῆς ἀνέξησε καὶ τὸ φάντα
σιμα διπερ σήμερον καθιστᾶ τοὺς 'Ελλήνας ἀ-
χρήστους σχεδόν εἰς τὴν πρακτικὴν πολιτικὴν
ιτιλ.

Πρὸς ταῦτα δηλῶ, δηι δέλκηληρος ή φρά-
σις αὐτὴ ἐλήφθη, οὐχὶ ἐκ τῆς εἰδικῆς
μου ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκ τῆς συνο-
πτικῆς Βυζαντινῆς ἴστορείας τοῦ
μακαρέτου Gelzer (III 491 ελ. μεταφρ.). !!
· Επόλμησε λοιπὸν καὶ πάλιν δ. κ. Μιστριώτης.
νὰ παραχαράξῃ, δπως καὶ ποιέν, διαν ἀπέδωσε
εἰς ἐμὲ τὴν φράσιν τοῦ Gelzer περὶ τοῦ τέλους
τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας! Τοιοῦτον σύ-
στημα κρίνεται μόνον του!

Μόναχον, 29 Οκτωβρίου 1908.

K. ΚΡΟΥΜΠΑΧΕΡ

ΛΟΓΟΙ ΚΙ' ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

ΤΟ ΣΟΥΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ

— "Αντρά, δι γιας μας πει καὶ μεγάλωτε. Τρέχει
στὰ δεκαπίντε. Κ' εἰς ἀπόρτητος. Διψάεις στὸν
πόλεμο νέρθη. Κάθε πρωῒ καὶ κάθε βράδυ μοῦ κλαί-
γεται τὸ παληκάρι μου. Μπροστά σου, ἀπὸ ντροπή,
κρατιέται καὶ σωπανει. Όμως κάθε φορὰ ποῦ ξε-
κινήσει, αὐτὸς σπαραζει. Καὶ πέφτει στὴν ἀγκαλιά
μου καὶ δέρνεται, σὰ νὰ βυζαίνη κάκομα καὶ σὰ νὰ
τοῦ ἀρνιέσαι τὸ βυζέι. Καὶ φοβερίζει νὰ κλέψῃ τὸ
χαρυφόλι τοῦ παπποῦ του, τ' ἄγριχτο, κατὰ τὸ
λόγο σου, ἀπὸ τὸν καρπορό ποῦ τὸν ἔφαγε τὸ βόλι τὸ
πικρό, κ' ἐκείνον. Καὶ θὰ πάρῃ μονάχος του γὰ κά-
μη μὲ τοὺς Ταύρους πόλεμο. Κι' δι φόβος δὲ δικός
σου μονάχα τονέ τρομάζει. Αὐτοῖς ποιός ξέρει τι
θ' ἀποκοτοῦσε. Χάρη θὰ σοῦ τὸ γνωρίζω κ' ἔγω, κι'
αὐτὸς θὰ είναι ὑποταγμένος σου, καὶ δὲ θὰ σὲ βι-
ρύνη. Στὴν θέλησή σου θὰ είναι πρόθυμος, σὰ σκλά-
βεις σου. "Εταί μονάχα θὰ γλυτώσω χιτὸς τὶς κλάφεις
του. Πάρ' τονε μαζί σου!

'Η μάννα, ή ἀμαζόνα, βλέπει τὸ γέρο της παρ-
καλεστικά. Καὶ κάποτε διανεύει πονηρὰ τοῦ γιασού
της. Αὐτὸς σκυρμένος τὸ κεφάλι του κρατεῖ. Καὶ
κρύβει τὴν παρθενικὴ τὴν ταραχὴ του ἀπ' τὴ ματιά
τοῦ γέρου, ποῦ αὐτητηρὰ τονέ θωρεῖ καὶ δὲ μιλάει.

Καὶ τὴν αὐγὴν τὸ παληκάρι τ' ἔγουρο, μὲ τὸ
ντουφέκι τὸ βαρύ στὸν ὀμό, μὲ τ' ἀλαφρό τὸ πάτη-
μα, μὲ τὸ χαρούμενό τὸ καρδιοχτύπι καὶ μὲ τὸ φτε-
ρούγιασμα τοῦ νοῦ, ἀκολουθεῖ τὸ γέρο τὸν πολεμιστὴν
καὶ τὸν πολύπειρο. Κι' δι πόλεμος ἀρχίζει. Καὶ τ'
ἔγριο τὸ φαράγγι τὸν ἀντιλαστεῖ.

'Ο γέρος τώρα δίνει δύο τὸ νοῦ του στὸ παιδί,
κι' ἀλησμονεῖ τὸν πόλεμο. Καὶ μιλεῖ στὸ παληκάρι
τ' ἀπηχτο καὶ τ' ὅδηγεις.

— "Εδώ, τοῦ λέει, ποῦ σ' ἔφερα, δὲ θέλω νὰ
κεκαράωσι τὴν παληκαριά σου. Δεῖξε την δύνα τροθή
ἡ ώρα σου. 'Ομως ἀψίν μοῦ φαίνεσαι. Τὸ αἷμα σου
δὲν κρύβεται. Κρατάεις ἀπὸ πηγὴ τρελήν— τώρα θ'
ἀκοῦς! Νά τὸ κοτρόνι. Κρύβει τὰ ζερβά σου. 'Ο δέ-
ξιος δὲ ἀγκωνάς σου μὴν ξεπροβάλλει! Τὸ ντουφέκι
ετοι δὲν τὸ κρατοῦν. Νά, ἔτοι. Καὶ δὲ δίνουν πρό

τωπο γιομάτο στὸ σημάδεμα. 'Ο 'Αρβανίτης, ἔτοι,
παραφυλάει. Καὶ σοῦ παίρνει καὶ τὴν τρίχα σου.
Σκύψε χκόμα, πχλαβέ! 'Αϊτός τὸ μάτι σου. 'Αγροί
κηπες; 'Αδειο ἀκόμα τὸ ντουφέκι σου; Κι' ὅθες δὲ
λύκης του; Χαρά σ' τον τὸν ὄχτρο σου ἀντίκρυ,
που σὲ σκιάζεται! 'Έτοιμος; Τὸ νοῦ σου!

"Ομως τοῦ κάκου οἱ πατρικές οἱ συδουλές! Πα-
ράφει τὸ Σουλιωτόπουλο, μὲ τὸ πρῶτο κίνημά του,
πρὸν ἀκόμη ρίζη τὴν πρώτη ντουφεκά, δείχνει τὸ
πρόσωπο ἀσκεπο στὸν ἀρβανίτη. Καὶ δέχεται τὸ
βόλι στὸ μεσόφρυδο.

Η ΣΟΥΛΙΩΤΟΠΟΥΛΑ

Στῆς μάχης τὸν καπνό, ποῦ πνίγει τὶ λαγγάδι,
δ Σουλιώτης ὅλα τάχει λησμονήση, πεῖνα καὶ δίψη.
Καὶ τὸ Σούλι πέφτει: ξύπακρα, καὶ τὰ λησμονημένο
είναι κ' ἐκεῖνο, τ' ἄχαρο.

Κ' ἐκεῖ ποῦ πολεμάει τὸ παληκάρι, ἀγλύκαντο,
μέρα καὶ νύχτα, ἀκούει μιὰ γνώριμη φωνή, ποῦ τὸν
ξυπνάει. Λοιπὸν τὸ Σούλι δὲ χάθηκε, καὶ ζῆ! Κ'
ηταν ἡ Λάμπη, ἡ ἀδερφὴ τοῦ γειοῦ.

— Τί καλλ καὶ φέρεντες, ωρὴ Λάμπη;
— Ζεστὴ κουλούρα, ωρ' ἀδερφέ, ποῦ σοῦ τὴ
ζύμωσα μὲ τὰ χεράκια μου, κ' ἡμέραν τὴν ἔψης
στὴν ἀθρακιά, μονάχη. "Ελα νχ φάς μιὰ φίχα, καὶ
νὰ ξαποστάσῃς.

— Δὲ μπορῶ, καὶ μένη, νὰ παρατήσω τὸ ντου-
φέκι.

— Αύτὸ εἰν' ή συλλογή σου, Νάση; Ερχομα:
γά καὶ σοῦ κρατῶ τὸν τόπο σου... Νέ τοῦτρωσα.
Καὶ δός μου τὸ ντουφέκι.

Χαμογελάει δὲ ἀδερφός, δ καπνισμένος. Καὶ δὲν
ἔχει ἀνάγκη νὰ μάθῃ τὴν κορασιά πῶς πιάνουν τὸ
ντουφέκι. 'Ο πόλεμος βαστοῦσε πάντα. Μὲ χέρι στα-
θέρῳ γιούμι' ἐκείνη καὶ σημάδευε. Κι' δι ἀδερφός
της παραπέρα ἔτρωγε θούχος, καὶ μονάχα τὴν πε-
νια του ἀκούγει, τὴ θεριέμνη, μέσα του.

Κι' δι πόλεμος βαστοῦσε. Κ' ἐκεῖ ἔνα βόλι ὥρθε
κ' ἡμέρα κατάστηκα τὴν κορασιά. Κι' αὐτὴ ἐκανε
καρδιά καὶ δὲ μιλοῦσε. Τὸ αἷμα πλημμύριζε τὸν
κόρφο της. 'Η Λάμπη σημάδευε καὶ τουρκοῦσε.

— Εφαγες, Νάση;

— Κοντάνω, ἀκόμα λίγο, Λάμπη.
Η κόρη ζαχαρώτης δεύτερη, καὶ τρίτη. Καὶ
τότε μ' ἔνα πήδημα τὸ παληκάρι: θρύμηκε κοντρ
της. 'Αρπαξε τὸ ντουφέκι, κ' ἡσυχο καθὼς είχε τρ-
ηχητῇ, ξανάρχισε τὸν πόλεμο.

'Αμιλητη ή Σουλιωτοπούλα πήγε παραπίσω κ'
ἔπεσε.

Κι' δι πόλεμος βαστοῦσε.

Η ΣΟΥΛΙΩΤΙΣΣΑ

Τὸ Μεσολόγγι πειὰ εἶτανε κλεισμένο. Κι' διό-
λεμος δίνει ἔπαινε, ἀγρυπνος, νύχτα καὶ μέρα. Κ' ἡ
φωτιά ἐκανε μιὰν ἀλυσίδα, συγκρατητή.
Δύσκολα πειὰ μποροῦσε βυθίεια νὰ περάσῃ ἀνά-